

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18P/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522203761
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2023:7522203761.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. E., J.. XX.XX.XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny I. H., dieťa rodičov matky O. E., J.. XX.XX.XXXX, G. G. XX, S. J. G. a otca neurčeného, a maloletú V. S., J.. XX.XX.XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny I. H., dieťa rodičov matky O. E.Y., J.. XX.XX.XXXX, G. G. XX, S. J. G. M. Q. H. S., J..XX.XX.XXXX, G. G. XX, S. J. G., na návrh Y. Y., J.. XX.X.XXXX, G. X. XX, N. J. G., v konaní zrušenie neodkladného opatrenia a zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 18P/33/2022 zo dňa 16.3.2022 u maloletých detí G. E.Y., J.. XX.X.XXXX M. V. S., J.. XX.X.XXXX, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie na zverenie maloletých detí do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. H., N. N. Z.. O. XX, I. H..

II. Z v e r u j e maloleté deti G. E., J.. XX.X.XXXX M. V. S., J.. XX.X.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti Y. Y., J.. XX.X.XXXX, G. X. XX, N. J. G., ktorý bude oprávnený a povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti, bude oprávnený a povinný maloleté deti zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok pri bežných úkonoch.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých V. M. G. na každé z detí mesačne sumou rovnajúcou sa 30% životného minima určenej na neplnoleté dieťa zákonom č.601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sociálnych vecí v Trebišove, číslo účtu: IBAN SK53 8180 0000 0070 0053 4717, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej V. mesačne sumou rovnajúcou sa 30% životného minima určenej na neplnoleté dieťa zákonom č.601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sociálnych vecí v Trebišove, číslo účtu: IBAN SK53 8180 0000 0070 0053 4717, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.č. 9P/47/2016-26 z 15.6.2016, ktorým boli upravené rodičovské práv a povinnosti k mal. V..

o d ô v o d n e n i e :

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 13.6.2022 navrhovateľ Y. Y. navrhol zverenie mal. detí G. M. V. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň žiadal o zrušenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zveril maloleté deti do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. H..

2. Návrh odôvodnili tým, že družka jeho syna V.D. S. je tetou maloletých, býva s nimi v spoločnej domácnosti, deti u nich trávajú prázdninové a víkendové pobyty. Deti si obľúbili, navštevujú ich v CDR, telefonujú si. Rodičia sa o ne nevedia postarať, preto ich chce prevziať do svojej starostlivosti, aby vyrastali v rodine. Jeho sociálna finančná situácia to dovoľuje.

3. Rodičia detí sa k návrhu na výzvu súdu nevyjadrili. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť

4. Súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti riadne a včas predvolanej matky a otca maloletých detí, vykonal pojednávanie výsluchom navrhovateľa, stanoviskom kolízneho opatrovníka a oboznámil sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, oboznámením pripojených spisov a zistil tento skutočný stav vo veci.

5. Maloleté deti G. E., J.. XX.X.XXXX M. V. S. Á., J.. XX.X.XXXX pochádzajú z družobného vzťahu rodičov O. E., J..X.X.XXXX M. H. S., J.. XX.X.XXXX. Z tohto vzťahu pochádzajú aj maloleté deti O. M. G. E.. Otcovstvo k maloletým deťom G., O. M. G. nie je určené, ale biologickým otcom je H. S.. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 9P/47/2016 zo dňa 15.6.2016, právoplatným dňa 27.8.2016, bola maloletá V. S. zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej V. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, určeného zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc dňom 10.2.2016. Rodičia maloletých detí žijú v spoločnej domácnosti.

6. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 18P/33/2022 zo dňa 16.3.2022 bolo u maloletých detí BD. E., V. S., O. E. M. G. E. nariadené neodkladné opatrenie na zverenie maloletých detí do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. H., N. N. Z.. O. XX, I. H..

7. Na výzvu súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Košice - okolie vykonal prešetrenie pomerov v správe z 14.7.2022 uviedol, že rodičia maloletých detí obývajú unimobunku. Obydlie rodiny spočíva z jednej miestnosti bez príslušenstva. Zariadenie miestnosti je čiastočné, resp. základné, aby spĺňalo svoj účel. Nachádza sa v ňom manželská posteľ, policová skriňa, stolík a piecka, ktorá slúži na prípravu stravy a vykurovanie. Elektrinu nemajú, vodu si nosia z výdajníka, ktorý sa nachádza v miestnej osade. Hygiena a sociálna úroveň bývania je na nízkej úrovni. Rodičia maloletých detí nepracujú, matka maloletých detí z úrovne tunajšieho úradu poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 68,80 eur mesačne. Otec si privyrába občasnými brigádami. Maloleté deti boli po ich umiestnení do Centra v pravidelnom telefonickom kontakte so svojimi rodičmi. Toho času rodičia prejavujú o maloleté deti sporadický záujem, osobne ich nenavštívili. Po umiestnení začali o maloleté deti prejavovať záujem príbuzní zo N. J. G., K. V. S., J.. XX.XX.XXXX M. Z. O. S. Y.Á., J.. XX.XX.XXXX, M. M. V. S. Y., K. Y. Y., J.. XX.X.XXXX N. S. S. Y., J.. XX.X.XXXX. Pani V. S. je sestrou otca maloletých detí. Pán Y. Y. si maloleté deti G. M. V. obľúbil, pravidelne ich v Centre kontaktuje, telefonicky aj osobne, maloleté deti v jeho domácnosti trávajú víkendové pobyty. Z tohto dôvodu podal návrh na zverenie maloletých detí G. M. V. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Na Okresnom súde Košice - okolie toho času prebieha aj konanie o zverenie maloletých detí O. M. G. do náhradnej osobnej starostlivosti pani V. S., J.. XX.XX.XXXX vedené pod sp.zn. 19P/154/2022. Názor maloletých detí G. M. V. na ich zverenie do starostlivosti pána Y. Y. bol zisťovaný v podmienkach Centra, kde sú maloleté deti umiestnené. V rámci rozhovoru maloleté deti uviedli, že súhlasia s ich zverením do náhradnej osobnej starostlivosti pána Y., na pobyt v jeho rodine sa vždy tešia, cítia sa tam dobre, vytvorili si kamarátske vzťahy s rovesníkmi v okolí.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Košice - okolie vykonal prešetrenie pomerov v správe z 29.6.2022 uviedol, že navrhovateľa V. S. M. Y. Y. žijú v N. J. G. J. W.. X.D. Č.. XX. V spoločnej domácnosti žije aj manželka Y. Y. S. Y. a ich ploletý syn S. Y., ktorý je priateľom V. S. a ich spoločné mal. deti O. Y. M. D. S.. Spoločne obývajú dvojmiestnu prístavbu rodinného domu s kuchyňou a príslušenstvom. Domácnosť je skromne zariadená starším nábytkom s hygienou bývania na nízkej úrovni. Y. Y. je poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie svojej manželky a ploletého syna vo výške 508,44 Eur mesačne. V. S. je na rodičovskej dovolenke a je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 280 Eur mesačne a prídavku na dieťa vo výške 51,76 Eur mesačne. K pravidelným výdavkom rodiny patrí úhrada poplatku za odber elektrickej energie vo výške 70 Eur mesačne, poplatku za odber vody vo výške 20 Eur mesačne a ďalších bežných nákladov

spojených s výživou, výchovou a starostlivosťou o mal. deti a nákladov spojených s vedením domácnosti. Mal. deti pravidelne navštevujú domácnosť navrhovateľov, naposledy boli na návšteve v júni a údajne majú prísť aj na letné prázdniny. S mal. deťmi sú v pravidelnom telefonickom kontakte. Podľa vyjadrenia navrhovateľov sú na nich mal. deti citovo naviazané.

8. Z výpovede navrhovateľa vyplynulo, že maloleté deti si obľúbili, trávajú u nich pobyty, telefonujú si, býva s rodinou, družka jeho syna už má zverené dve sestry, chcú, aby boli súrodenci spolu, vedia sa o ne postarať, vie, že bude za ne zodpovedné. Príjem rodiny spolu asi 1500,-€.

9. Manželka navrhovateľa písomne súdu potvrdila, že súhlasí so zverením mal. G. M. S.. V. do náhradnej osobnej starostlivosti jej manžela Y. Y..

10. Podľa správy Sociálnej poisťovne Bratislava, matka, otec a navrhovateľ nepoberajú dávky z úrovne poisťovne.

11. Podľa správy ÚPSVaR Košice matka a otec poberajú dávky v hmotnej núdzi každý vo výške 68,80 € mesačne. Navrhovateľ poberá peňažný príspevok na opatrovanie od 11/2018 vo výške 508,44 € mesačne.

12. Podľa § 44 ods. 1 - 4 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

(3) Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

(4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 1 - 9 zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak

táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

(9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Podľa § 62 ods. 1-3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zverenie maloletých detí G. M. V. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne. Je v záujme maloletých detí, aby ich výchovu a starostlivosť zabezpečovala navrhovateľ, ktorý má k tomu vytvorené vhodné podmienky, predovšetkým svojím osobným prístupom a citovým vzťahom k deťom. Maloleté deti domácnosť a rodinu navrhovateľa poznajú, postupne sa adaptujú, majú k navrhovateľovi vytvorenú dôveru. Preto je súd názoru, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa je v najlepšom záujme maloletých detí.

16. Súd určil vyživovaciu povinnosť zo strany matky maloletých detí a otca V. podľa kritérií na určenie výživného v súlade so Zákonom o rodine, v minimálnej zákonom určenej výške, keďže rodičia majú aj ďalšie vyživovacie povinnosti a ich príjem tvorí iba dávka v hmotnej núdzi.

17. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie z 16.3.2022, ktorým boli maloletí dočasne zverení do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. H. v časti týkajúcej sa mal. G. M. V., nakoľko právoplatnosťou rozsudku stratí svoje opodstatnenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.